

Logiskt alibi

At »Dagblaðið« fer at stevna øðrum blaði fyri »ærumeiðandi skrivning«, tað ljóðar helst í øyrum manga manna sum ein skemtisøga. Men av tí at tað sær út til at vera satt, so eigur at bera til at spyrja seg sjálvan um tað ikki ber til at grunda tær ákæru, sum vendar hava verið móti blaðnum og Fólkaflakkinum í lesarabrevum í m. a. »Sosialinum«:

at blaðið og flokkurin eru »fasistisk«

at tey styðja morð sum politiskt vápn

at tey stuðla terror móti einstøkum borgarum.

Í Dagblaðnum hin 6. mars — sama blaði sum boðar frá stevningshóttanini — stendur niðast í oddagreinini s. 2: »Í USA er hugnaliga tynt út í bakborði. Her er nýggj tíð byrjað. Friedman, Hayek (Haig?) Laffer og Reagan styra skútuni«.

Hetta er ikki fyrstu ferð, fólkaflaksmálgagnnið opinlyst yvirlysisir sín stuðul til tað »ytsta-høgra« innan heimspolitikk. Hvar markði gongur millum tað ytsta høgra og so tað fascistiska, kann ofta vera

ilt at halda skil á. So tað, at Dagblaðið (og tiskil flokkurin) styðja fasismu, er kanska ikki heilt burturvið, og átti kanska juridiskt at kunna verið prógvað, tá talan er um stuðul til t. d. Chile, Franz-Josef Strauss, stýrið í El Salvador o. a. t.

Morð og terror móti einstøkum borgarum, tað er nakað sum framt verður av stjórnini í El Salvador (eins og øðrum stjórnnum, sum einans sita vegna tess at USA heldur hondina yvir tær). Reagan og Haig vilja stuðla stjórnina í El Salvador við vápnnum, ráðgeving og helst eisini amerikanskum hermonnum, um tað skuldi verið neyðugt. Tað er tí opinlyst, og juridiskt prógv nýttist ikki, at Reagan og Haig styðja morð og terror sum politiskt vápn.

Dagblaðið, málgagn fólkaflakksins styðjar av øllum alvi Reagan og Haig, ikki minst í støðu teirra til viðurskiptini í El Salvador. Sig mær, Jógvan Páll Lassen, er tað nú so burturvið, og enn tá »ærumeiðandi« at siga at hetta málgagn styðjar

Framhald á síðu 14

Rasmus Olsen 70

urav. Öll árin í bankanum í Havn úttan í krígssárunum 1940–45 tá hann var biðin at vera leiðari á fyrstu deild bankans í Sorvági.

Rasmus Olsen hevur av sonnum verið bankans tænar. Hann hevur havt handalag og tey evni, sum neyðug eru í bankayrknum, og gjøgnum tey mongu árin, Rasmus hevur sitið sum stjóri bankans, hevur hann kunna frótt seg um tann framburð og vøkstur, sum hevur verið innan bankans yrki sum í samfelagnum.

Í gjár, 17. mars, varð Rasmus Olsen, stjóri í Sjóvinnubankanum, 70.

Rasmus er foddur og uppvaksin í Svínøi, har fadrið var keyppaður. Tá hann var rættiliga tilkominn fór Rasmus á sjósluskrivstovuina í Klaksvík og seinri á fútaskrivstovuina í Havn, hadani hann leitadi til Keyppanna-havnar á Handilsskúla.

Eftir lokna útbúgving kom Rasmus í 1933 í nýstovnaða Sjóvinnubankan. Hetta gjørdist livstarv hansara burt-

Hóast bankastjórin nú er farin um tey sjeyti, leggur hann neyvnan bráðliga frá sær. Vit eru fleiri, sum ynskja, at hann framvegis fer at dugna gangar sum leiðari.

Jutta og Rasmus eru langt av landi skotin í 70-áraðegnum. Vit ynskja, at tey megu fáa góðar stundir at njóta fráveruna úr gerðandisdegnum. Hjartaliga tilkukku við teimum sjeyti.

J. L.

Í Fuglafjarðar skúla hevur grækarismessuhald verið hildið í meiri enn 30 ár.

Í seinasta tíma fyri døgverða eru næmingar og lærarar farnir út í garðin og sungið tveir ella triggjar vársangir, ikki at gloyma »Tjaldur ver vælkommið«, og so hevur stutt róta verið hildin.

Eliesar Reynbert legði stóði undir henda vakra sið, sum nú er siðvenja, og síðani hann legði frá sær, hevur Herluf Berthelsen hildið grækarismessuroðuna.

Grækarismessudag í ár helt hann hesa roðu:

Einki er nýtt undir sólini, er tann visi Salomon lagdur undir at hava sagt.

Vatn kemur aftur, har vatn hevur runnið, sigur orðatakið.

Á hvørjum vári kemur nýtt liv til í bo og í haga, í sjógv og í vatni.

Alt melur í ring: verður til, blómur, fellur av og fœlnar og doyir. Nýtt ættarlið tekur við undir somu megintreytum sum tað undanfarna. Og soleiðis heldur á, til alt verður týnt einaferð.

Tíðin hevur eisini sína rundferð: Fyri einum ári síðani var Grækarismessa, og í dag er aftur 12. mars, Grækarismessudagur. Meðan Sólín er farin við fúkandi ferð gjøgnum rúmdina, er okkara Jørð farin um Sólina og er nú aftur í somu støðu sum fyri einum ári síðani.

Talað verður um kalendarár, skúlaár, kirkjuár, roknskaparár og onnur sundurbýting av teimum 365 1/4 degnum. Jørðin er um at fara rundan um Sólina.

Vit kunnu eisini tala um eitt annað ár: Tjaldursárið, sum byrjar í dag á Grækarismessu, nú tjóðfuglur okkara, tjaldrið, við sínum snjalla klippi, sínum vøkru litum, við sínum lýdni móti náttúruni í sær sjálvum, við sínum arbeiðissemi og røkskapi og í sínum trúfesti kemur aftur til okkara. Summi koma undan Grækarisdegi, nógv koma sjálvan Grækarismessudag, og nokur koma eftir Grækarismessu.

Um enn tjaldrið ikki hava álmanakka at ganga eftir sum vit, so kenna tey á sær, at fosturlandið kallar. Sólín er komin har upp á himmalin, har hon var komin øll árin frammanundan, og tá er tað, ylurin rennur í barmen, og longsulen eftir fosturlandinum verður so sterkur, at tey kenna, at

tey mega avstað heim aftur; tey lætta sær á í túsundatali har suðurin í teimum heitu londunum og stevna til okkara her á landi, sum við vónum um vár og summer heilsa tjaldrinum vælkommið.

Lýdni. Tjaldrið er lýðið móti tí rembing, sum árstíðin ella náttúran skjýtur tí í barm um Grækarismessutið, og tað fer ta longu ferðina yvir land og hav til Føroya, og fundvist finnur tað leiðina, og tað er til gagns hjá tjaldrinum.

Vit eiga eisini at vera lýðin teimum boðum, vit fáa frá foreldrum, skúla og øðrum, sum eru sett til at vegleiða okkum og visa okkum á ta rættu leiðina. Kann vera, at vit duga ikki altíð at skilja, at leiðbeiningin er tann rætta, kann vera, at okkurt av tí, tit verða sett til, ikki hevur tykkara fulla huga, men gerið tað kortini til litar, so leingi tit eru í starvinum, hvar tað so er, tí annars nýðist onkur annar at taka upp eftir tykkum, tykkum til skomm og niðurløgu.

Mangan er so í livinum, at tað súra loðar uppi við tí søta bæði so og so. Ikki ber til at skilja tað søta frá og njóta tað, og so lata onkun annan taka tin part av tí súra upp.

Tú skalt gera tað, tú eigur at gera og sum tær er álágt, eisini tað, tær ikki dámar so væl.

Er tað so, at tær leiðist við starvið, tú ert í, so kann vera hjálp í at leita eftir øðrum arbeiði, men eisini har er eitt í válgara, ver vissur í tí.

Ven teg á at gera titt verk av góðum huga.

Røkiskapur. Tjaldrið velur sær reiður, har eykur og sandur og alt lendið líkist eggunum, vörpin verða í tað, og tá ið ungarnir koma út, hava teir eisini sama lit sum lendið uttanum. Hetta er røkiskapur og skil ella víðfødd evni,

løgð niður í tjaldrið, tí ta finna óvinir ikki á reiðrið, ið hvussu er gongst teimum illa at finna.

Vit skulu vera røkin og ganga væl um alt, vit hava um hendur, hvat tað so er. Tak til haldar tað, nytta er í og tveit tað ikki burtur, men í flestu førum siggja vit seinni, at »góður er gamal í ráðum«, sum orðatakið sigur, um enn vit duga ikki á at skyna í lötuni, tá ið ráðini ella boðini verða givin.

Hava foreldur og skúli møguleika at vegleiða tey ungu betur, enn tey ungu duga sjálv?

Ja.

Tey eldru hava verið igjøgnum ein størri part av livinum enn tey ynguru, og tey vita av royndum, hvørjar avleiðingar standast av gerðum og verbum, ið úttint verða.

Arbeiðissemi. Tá ið tjaldrið er komið heim á klettarnar til okkara, er mangt árið strangur vetur eftir, og tí má tað arbeiða og strevast fyri føðina. Tá ið so ungarnir koma út, er hásummar við litlum og ongum náttardimmi, tá bera tjaldrið ungunum maðkar og aðra føði allan sólarhring.

Eisini vit eiga at vera arbeiðissom. Nú hevur tíðin lagað seg so, at fá av teimum ungum fara út at arbeiða í vinnuni fyri føðina, so sum var her á landi stutta tíð herfyri. Meginparturin av teimum ungu er undir útbúgving til 18–20 ára aldur og longur.

Hvat tit ungu so gera, og hvat tit so takast við, verið arbeiðissom í tí starvi, tit standa í. Tað er arbeiðinum til gagns og tykkum sjálvum til heiðurs og frama.

Goym tað á sínum rætta, vissa stað til næstu ferð, tú skalt nýta tað.

Hann ið ikki sparir, tá ið hann hevur, hann tekur ikki til, tá ið hann kreivur, sigur orðatakið, sum er fyndugt og beinrakið, sum øll orðatøk eru.

Ert tú órøkin og tveitir burtur tað, ið gott og nyttugt er, stendur tú á berum, tá ið til skal

takast. Antin stendur tú tá við ongum, ella tú verður noyddur at útvega tær tað amboðið ella tólið av nýggjum, og tað kostar tær arbeiði og stríð, sum tú kundi sloppið undan, hevði tú tikið tær vara av tí, meðan tú hevði tað. Tað loysir seg at vera røkin.

Trúfesti Sum nevnt er tjaldrið so trúfast, at tað kemur aftur til hesar berligu oyggjar hvørja Grækarismessu.

Er summarlykka og sólskin, er kavarak og illveður: tjaldrið kemur dagstevndan dag, trúfast móti sær sjálvum og tí lyndi, ið i tað er lagt, trúfast móti landinum og teimum verum, her byggja, og móti tí fólki, her býr, sum gleðast og fegnast um tjaldrið við sínum snjalla ljóði og sínum vøkru litum.

Vit eiga at vera trúfest og álítandi sum tjaldrið. Trúfest móti foreldrum, heimi, næstafólki, fosturlandi og móti okkum sjálvum eisini.

Ringur er fuglur, ið dritur í egði reiður, sigur orðatakið. Vit gera okkum skomm, svikja vit tað álít, sett verður til okkara heima, í skúla, í arbeiði, millum manna, hvar sum helst.

Soleiðis skilja vit, at svikja vit onnur og koma okkum í ringt orð sum orðloysingar og óálítandi fólk, svikja vit okkum sjálv ikki minni, tí tað álít, tey settu til okkara og okkara trúfesti, tora tey ikki at lita okkum til aftur, og vit koma við tað lag at ganga einsamøll og kenna okkum svikin av vinum og kenningum og arbeiðisfeløgum, men tá skulu vit stinga hondina í egnan barm og ásanna, at skuldin var okkara egna.

Ver tú trúfastur í allari tíni ferð. Tá gongst tær væl, og leiðirnar liggja ljósar fyri tær í tíðum, sum koma.

Latum okkum enda við at ynskja tjaldrinum vælkommið heim aftur á Føroya klettan og í Føroya heiðar og haga, og vit biðja Harran signa tað og okkum og alt, sum livir og balist her í Føroyum, okkara kæra fosturlandi.